

Muistio 29.11.2024

Theseus-kehittämisryhmä 9/2024

Aika: pe 29.11.2024 klo 10.00–14.00

Paikka: Helsinki, Kaivopiha, Huone 18 Mannerheimintie 3

Kutsutut Juppi, Mira, Amkit-konsortio, pj. 2021–2024
Klinga-Hyöty, Eeva, Haaga-Helia, poissa
Koistinen, Minna, Oamk/Oulun yliopiston kirjasto
Lahtinen, Hanna, Laurea
Marjamaa, Minna, Laurea
Nyqvist, Antti, Haaga-Helia, poissa
Tolonen, Tiina, Oamk/Oulun yliopiston kirjasto

Uotila Pekka, Amkit-konsortio, pj. 2025–2026

1. Kokouksen avaaminen

Asialistan hyväksyntä ja sihteerin valinta.

2. Edellisen kokouksen muistio

Tarkistettiin edellisessä kokouksessa 24.10. käsiteltyjen asioiden eteneminen.

3. Nimen vaihtaminen Theseuksen töihin

Amk-oha-työvaliokunta käsitteli nimen vaihtamista kokouksessaan 6.11.2024. Kokouksen muistio on nyt ollut hyväksyttävänä ja siihen on kirjattu tämä suositus:

”Työvaliokunnan suositus on, että kun uusi tutkintotodistus tehdään, joka edellyttää, että muutos on virallisesti vahvistettu ja merkitty myös Digi- ja väestötietotietojärjestelmään (<https://www.oph.fi/fi/usein-kysytya/sukupuolen-vahvistaminen-ja-todistus>), voidaan pyydetessä

tehdä myös Theseukseen vastaavat muutokset. Theseukseen tehtävät muutokset vaikuttavat vain nimeen ym. päivämäärätieto pysyy ennallaan.”

Tässä on siis kaksi keskeistä asiaa: Kun henkilö on saanut DVV:n vahvistuksen, hänelle voidaan antaa uusi tutkintotodistus. Sen jälkeen, mikäli henkilö pyytää, voidaan tehdä muutokset Theseukseen. Tämä ei siten ole automaatio, vain pyydettäessä.

Päätös: Vaihdetaan nimi pyydettäessä, jos opintoasianhallinnossa on tehty päätös muuttaa nimi tutkintotodistukseen. Opiskelijan on ilmaistava, että hän haluaa muuttaa nimen tutkintotodistukseen ja opinnäytetyöhön Theseukseen.

4. Opinnäytetyötyyppien näkyminen metadatatassa

Opinnäytetyötyyppien kirjaamisesta metadataan keskusteltiin uudestaan.

Päätökset: Selvitetään tätä keväällä.

5. Open acces -merkinnät teemasta

LUT-kirjastosta ehdotettiin seuraavaa:

“Onko ollut puhetta/toiveita, että Theseukseen lisättäisiin uusi metatietokenttä dc.format.content, johon tulisi arvoksi fulltext? Meillä on LUTPubissa tuo metatietokenttä ja sitä on nyt hyödynnetty LUTin väitöskirjojen osalta => sen avulla on saatu Primoon väitöskirjan kohdalle näkyville Open access logo.

Tähän on käytetty dc.format.content -kenttää, joka on sinänsä kansallisen metadataformaatin mukainen. Sen sijaan se, että fulltext -arvo tarkoittaisi suoraan, että on open access on vähän epäselvä. Finnassa on merkinnät **fulltext** ja **open access** erikseen.

Tällä hetkellä Theseuksessa tieto käyttörajatusta/avoimesta kokoelmasta löytyy kentästä dc.rights.accessrights vain, jos työ kuuluu käyttörajattuun kokoelmaan: dc.rights.accessrights Rajattu käyttöoikeus / Restricted access / Tillgängen är begränsad

Päätökset: Minna selvittää tätä laajemmin ja viedään asia seuraavaan Kansalliskirjaston kanssa pidettävään Theseus-laatupalaveriin.

6. AMKIT-konsortion uusi puheenjohtaja Pekka Uotila esittäytyy

Pekka Uotila aloittaa AMKIT-konsortion puheenjohtajana, Avoimen tieteen ja tutkimuksen ohjausryhmässä jäsenenä ja Theseus-toimiston esihenkilönä.

7. Opinnäytetöiden PAS-tallennuksen edistäminen jatkossa

Arkistolain mukaan korkeakouluopinnäytetyö on pitkäaikaissäilytettävä asiakirja.

PAS-tallennuksen kolme tai neljä linjaa:

1. Kansalliskirjaston linja: kulttuuriperintölain mukaisesti ONTit MARCIin, kulttuuriperintölain ongelmana se, ettei se kulttuuriperintölaki välttämättä mahdollista kaikkien töiden siirtoa PASiin
2. Kansallisarkiston linja: opinnäytetyöt Kansallisarkiston kautta heidän sähköisiin järjestelmiinsä
3. CSC:n linja: suoraan CSC:lle rakennetaan putki
4. Ammattikorkeakoululla oma pitkäaikaissäilytysratkaisu.

Näitä erilaisia linjoja selvitetään PAS-palavereissa yhdessä toimijoiden kanssa.

Ammattikorkeakouluilla on ollut vahva tahto luoda yhteinen pitkäaikaissäilytys. Samalla yhteistä ratkaisua on ollut hankala rakentaa, vaikka asiasta on sovittu Kansalliskirjaston ja Kansallisarkiston kanssa, tästä on yhteinen ohje luotu vuonna 2017:

<https://www.kivi.fi/pages/viewpage.action?pageId=86972529>

XAMKissa on luotu arkistointijärjestelmä YKSAn avulla pitkäaikaissäilytys.

8. Käytiin läpi yhdessä mennyttä ja tulevaa

- Mitä on saatu aikaan?
- Mitkä asiat ovat kesken?
- Mihin haasteisiin täytyy tulevalla kaudella valmistautua?
- Mikä on ollut kehittämisryhmän työskentelyssä hyvää/ huonoa, miten toimintaa voitaisiin kehittää edelleen
- Mikä on ollut Theseus-toimiston työskentelyssä hyvää/ huonoa, miten toimintaa voitaisiin kehittää edelleen
- Mikä on ollut yhteistyössä Kansalliskirjaston kanssa hyvää/ huonoa, miten toimintaa voitaisiin kehittää edelleen

Keskustelun pohjana etukäteen täytetty padlet.

- **Webinaarit:** Järjestetään ensi vuonna webinaari Theseus-käytänteistä teemoina esimerkiksi opinnäytetyötyypit, metadata tms. Webinaarissa Padlet-pöytä teemoista webinaarissa. Lisätään keskustelua kentän kanssa.
- **Theseus-yhteydenpitolistan päivitys:** Pyydetään kirjastonjohtajilta lista Theseus-vastuuhenkilöistä tai käsittelijöistä ja Sympan linkki, jolla voi syöttää listalle ihmisiä. Tiina kysyy Helleviltä listaa listan jäsenistä.
- **Tutkimuslupa:** Pekka selvittää tutkimuslupakäytänteitä.
- **Tiedonlouhinta:** Tiedonlouhinta Theseuksesta on sallittu tutkimustarkoituksessa. Opiskelija omistaa tekijänoikeudet.
- **Kyselyn tekeminen:** Kehitetään kysely Theseuksen tyytyväisyydestä.

9. Theseus-yhteyshenkilöiden ajankohtaiset asiat

Tiina käynyt läpi sivuun siirrettyjen töiden listaa, vuoden vaihteessa alkaa käydä läpi näitä töitä.

10. HTK-loukkauksien merkintä opinnäytetöihin, Arenen koulutusrehtoreiden verkosto

Mira kokoaa tämän koulutusrehtoreille.

11. Seuraava palaveri

Pekka on varannut alkuvuoden kokoukset kalenteriin.

12. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 14.